

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

τοῦ Α' Διεθνoῦς Συνεδρίου γιὰ τὴν Ποιμαντικὴ Διακονία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὸ Χῶρο τῆς Ὑγείας

Μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, διοργανώθηκε μὲ ἐπιτυχία τὸ πρῶτο «Διεθνὲς Συνέδριο γιὰ τὴν Ποιμαντικὴ Διακονία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὸ Χῶρο τῆς Ὑγείας» στὴ Ρόδο, μεταξὺ 8ης καὶ 12ης Ὀκτωβρίου τοῦ 2008. Πρόεδρος τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς ἦταν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Κύριλλος. Οἱ Σύεδροι φιλοξενήθηκαν ἀβραμιαῖα στὸ συνεδριακὸ κέντρο τοῦ ξενοδοχείου Ρόδος Παλάς.

Σὲ αὐτὸ ἔλαβαν μέρος 170 ἀντιπρόσωποι τῶν Μητροπόλεων ποὺ ἀνήκουν πνευματικὰ καὶ διοικητικὰ στὸ Πατριαρχεῖο ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο (κληρικοί, ἰατροὶ καὶ ἄλλοι ποὺ διακονοῦν τὸν εὐαίσθητο τομέα τῆς Ὑγείας), καθὼς καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Κύπρου, Ἑλλάδος, Ἀλβανίας, καὶ ἄλλων φορέων ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν ποιμαντικὴ διακονία τοῦ ἀσθενoῦς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἰατρικὴ καὶ νοσηλευτικὴ του φροντίδα, καθὼς καὶ οἱ κοσμήτορες τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης καὶ Βοστώνης, ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀκαδημιῶν καὶ τῆς Ὀρθόδοξης Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου. Ἐπίσης, παρακολούθησαν τὸ Συνέδριο ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν Ποιμαντικὴ τῆς Ὑγείας τοῦ Ποντίφικα, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν Ποιμαντικὴ τῶν Νοσοκομείων τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Σκωτίας.

Τὸ Συνέδριο ἔδωσε τὴν εὐκαιρία στοὺς Συνέδρους, νὰ συζητήσουν τίς δυσκολίες ποὺ παρουσιάζονται στὴν ποιμαντικὴ διακονία στὸ χῶρο τῆς ὑγείας, τόσο σὲ θεωρητικὸ ὅσο καὶ σὲ πρακτικὸ ἐπίπεδο.

Τὸ θεωρητικὸ μέρος ἐστίασθηκε στὴ θεολογικὴ «ταυτότητα» τῆς διακονίας μας. Οἱ ὁμιλίες καὶ συζητήσεις ἐπιβεβαίωσαν τὴ σημαντικὴ θέση ποὺ κατεῖχε ἡ φιλανθρωπία, καὶ κυρίως ἡ μέριμνα

για τους αρρώστους, σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας της Εκκλησίας, τόσο στην εποχή πριν την Άλωση όσο και μετά, με κορυφαία τα παραδείγματα των μονών του Παντοκράτορος, της Ζωοδόχου Πηγής και του Νοσοκομείου «Μπαλουκλή». Η φιλανθρωπία δεν είναι το χρέος του πράττειν, αλλά τό κατόρθωμα μιᾶς πράξης προφητικῆς, πράξης δηλαδή πού φανερώνει ἕναν ἄλλο τρόπο κατανόησης τῶν πραγμάτων, ἕναν τρόπο ὑπαρξης πού ἐμπνέεται ἀπό τή φιλάνθρωπη Σάρκωση τοῦ Χριστοῦ (τὸ νὰ γίνεται δηλαδή στοιχείο τῆς ζωῆς σου ἢ ὀδύνη τοῦ ἄλλου) καὶ τὴν Τριαδικότητα τοῦ Θεοῦ (τὴν κοινωνία προσώπων ὡς μοναδικῶν καὶ πολύτιμων). Αὐτὸς ὁ τρόπος, πηγάζει ἀπὸ τὴν ἔκφραση τῆς Ἀγάπης, ὅπως αὐτὴ βιώνεται μέσα στὴν εὐχαριστιακὴ κοινότητα. Γί' αὐτὸ κάθε θεραπευτικὴ προσπάθεια δὲν πρέπει νὰ ἔχει τὸ χρησιμοθηρικὸ καὶ κυρίως τὸν ἀτομικὸ χαρακτήρα μιᾶς «πνευματικότητας», ἀλλὰ νὰ καλεῖ ὅλα τὰ μέλη τῆς κοινότητας σὲ μία ὑγιὴ σωματικὴ καὶ ψυχικὴ σχέση κοινωνίας ἐν τῇ ἀγάπῃ τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἐπισημάνθηκε ὅτι ἡ ὀδύνη καὶ ὁ πόνος εἶναι ἀνυπότακτοι τόσο σὲ ὄρισμὸ ὅσο καὶ σὲ ἀντικειμενικὴ ἀξιολόγηση. Τὸ νόημα τοῦ πόνου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκφρασθεῖ μὲ τὴ γλώσσα, τῆς ὁποίας τὰ ὅρια φθάνουν πάντοτε μέχρι τὰ ὅρια τοῦ αἰσθητοῦ μας κόσμου καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν μας πιστοποιήσεων. Ἡ μαρτυρία τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμπειρίας εὐαγγελίζεται ὅτι οἱ ἀπαντήσεις γιὰ τὸν πόνο κατακτῶνται μέσα ἀπὸ τὴ γνωστικὴ ἐμπειρία τῆς ἀγαπητικῆς σχέσης σὲ συνάρτηση μὲ τὸ ἄθλημα τῆς ἀνθρώπινης ἐλευθερίας.

Σὲ πρακτικὸ ἐπίπεδο συζητήθηκε ἡ ἀνάγκη ἐιδικῆς ἐκπαίδευσης καὶ ἐπιμόρφωσης τῶν ἱερέων, πού διακονοῦν τὸν ἄρρωστο, ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἡ ἀσθένεια εἶναι μία πολυδιάστατη ἀνθρώπινη κατάσταση πού ἀπαιτεῖ λεπτοὺς πνευματικοὺς χειρισμοὺς ἐκ μέρους τοῦ ἀσκοῦντος τὸ ἔργο τῆς ποιμαντικῆς διακονίας. Τονίσθηκε ὅτι οἱ Θεολογικὲς Σχολὲς μποροῦν νὰ ἀναλάβουν πρωταρχικὸ ρόλο σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια, ἐρευνώντας νέες μεθόδους πρακτικῆς ἐξάσκησης. Ἐπίσης, ἐπισημάνθηκε ἡ ἀνάγκη νὰ γίνουν περισσότερες ἱερατικὲς συνάξεις μὲ θέματα πού σχετίζονται μὲ τὴν ποιμαντικὴ τοῦ ἀρρώστου.

Ἐπιπροσθέτως, οἱ Σύνοδοι ἐνημερώθηκαν γιὰ τὶς διεθνεῖς ἐξελίξεις σχετικὰ μὲ τὴ φροντίδα τῶν ἀσθενῶν σὲ ποιμαντικὸ καὶ ἰατρικὸ ἐπίπεδο, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἀνάγκη εἰλικρινοῦς καὶ στενῆς

συνεργασίας τῶν ἀσκούντων τὴν ποιμαντικὴ διακονία μὲ τοὺς γιατροὺς, τοὺς νοσηλευτές, τοὺς κοινωνικοὺς λειτουργοὺς καὶ ὄλους ἐκείνους ποὺ διακονοῦν στὸ χῶρο τῆς ὑγείας. Ἐπίσης, ἀνταλλάχθηκαν ἀπόψεις γιὰ τὸν ρόλο τοῦ ἱερέως στὸ νοσοκομεῖο καὶ τὶς δυσκολίες ποὺ ἀντιμετωπίζει στὴ διακονία του. Οἱ Σύνεδροι ἐρεῦνησαν τὶς τάσεις τῆς ἰατρικῆς φροντίδας στὶς μέρες μας γιὰ τὸν καρκινοπαθὴ καὶ τὶς νευρολογικὲς ἀσθένειες, συμπεριλαμβανομένης τῆς φροντίδας γιὰ τὸ ἄρρωστο παιδί καὶ τὴν Τρίτη Ἡλικία. Σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς συζητήσεις, διαπιστώθηκε ὅτι ὁ ἄρρωστος ἀπομονώνεται ὅλο καὶ περισσότερο στὸ οἰκεῖο του περιβάλλον, λόγω τοῦ τρόπου ζωῆς στὴ μετανεωτερικὴ κοινωνία καὶ τῶν τάσεων ποὺ διαμορφώνονται στὸν ἰατρικὸ καὶ νοσηλευτικὸ χῶρο, καὶ γι' αὐτὸ χρήζει περισσότερης ἐπιμέλειας καὶ προσοχῆς, ὥστε νὰ μὴν ἀποκοπεῖ ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα.

Στὸν κύκλο τῶν θεμάτων ποὺ ἀπασχόλησαν τοὺς Συνέδρους περιελήφθησαν καὶ οἱ προκλήσεις τῆς βιοηθικῆς πρὸς τὴ θεολογία καὶ τὴν ποιμαντικὴ πράξη τῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὴ συζήτηση ἐκδηλώθηκε ἀρκετὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ διλήμματα ποὺ ὑπάρχουν σχετικὰ μὲ τὴ γονιμοποίηση καὶ ἐκφράστηκε ἡ ἐπιθυμία νὰ ἐρευνηθοῦν σὲ ἐπόμενο συνέδριο οἱ δυσκολίες ποὺ παρουσιάζονται στὴν ποιμαντικὴ διακονία τοῦ καταληκτικοῦ ἀρρώστου.

Ἐπίσης μέσῳ εἰδικῆς εἰσήγησης ἀπασχόλησε τοὺς Συνέδρους τὸ πρόβλημα τῆς ψυχικῆς κόπωσης καὶ ἐξουθένωσης τῶν λειτουργῶν (κληρικῶν καὶ λαϊκῶν) στὸ χῶρο τῆς ὑγείας, καὶ ἀναζητήθηκαν ἀποτελεσματικότεροι τρόποι προκειμένου νὰ ὑποστηριχθοῦν πνευματικὰ ὅλοι ὅσοι διακονοῦν στὸ χῶρο αὐτό.

Τέλος, οἱ Σύνεδροι ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμία νὰ εὐλογήσει ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος τὴ δημιουργία ἑνὸς Ὁρθόδοξου «Δικτύου» ποιμαντικῆς διακονίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ ὁποῖο θὰ παρέχει τὴ δυνατότητα σὲ ὅσους μετέχουν σὲ αὐτό:

- Νὰ ἀλληλοβοηθοῦνται στὴ διακονία τὴν ὁποία προσφέρουν στοὺς ἀσθενεῖς.
- Νὰ συμμερίζονται ὁ ἕνας τὰ προβλήματα τοῦ ἄλλου.

- Νὰ ἐπωφελοῦνται ἀμοιβαῖα ἀπὸ τῆ γνώση καὶ τὴν ἐμπειρία τῶν ἄλλων.
- Νὰ προωθηθεῖ ἡ ἀνάπτυξη ὑπηρεσιῶν ὑψηλῆς ποιότητος στὸν τομέα τῆς ποιμαντικῆς διακονίας.

Τὰ πορίσματα αὐτὰ τοῦ Συνεδρίου ἀποφασίσθηκε νὰ τεθοῦν ὑπ' ὄψιν τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου -ὁ ὁποῖος εὐλόγησε τὶς ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου ἐπισημαίνοντας τὴ σημασία του διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Μηνύματος- ὥστε νὰ ἀξιοποιηθοῦν ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καταλλήλως.

Ὅλοι οἱ Σύνεδροι ἐξέφρασαν εὐχαριστίες καὶ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Παναγιώτατο Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο γιὰ τὴν εὐλογία τῆς συγκλήσεως τοῦ Συνεδρίου αὐτοῦ. Παράλληλα μίλησαν μὲ ἐνθουσιασμὸ γιὰ αὐτὴ τὴν πρωτοποριακὴ πρωτοβουλία πὺ τούς ὠφέλησε πολλαπλὰ καὶ ζήτησαν νὰ δοθεῖ ἡ εὐλογία καὶ γιὰ ἄλλες τέτοιες μελλοντικὲς συνάξεις.

Ρόδος,
12 Ὀκτωβρίου 2008